

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА
ОБЛАСТ ТУРКОЛОГИЈА НА ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ
„ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Со Одлука бр. 2402-121/3 од 7 јули 2014 година донесена на 107. седница на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, оджана на 7 јули 2014 година, назначени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите звања за наставно-научната област *туркологија* на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, во состав:

- **проф. д-р Октај Ахмед**, вонреден професор на Филолошки факултет „Блаже Конески“ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје - претседател;
- **проф. д-р Назим Ибрахим**, вонреден професор на Филолошки факултет „Блаже Конески“ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје - член;
- **проф. д-р Јованка Денкова**, вонреден професор на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип - член.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 25 јуни 2014 година и во предвидениот рок се пријави само еден кандидат: **д-р Марија Леонтиќ** - доцент на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Врз основа на приложената документацијата од кандидатката на Комисијата, чест ни е на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да му го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Д-р Марија Леонтиќ е родена на 12 мај 1967 година во Истанбул, Република Турција. Основно образование завршува во ОУ „Кочо Рацин“ во Скопје, каде што ги прави првите чекори во творештвото, што денес се рефлектира на нејзината наставно-образовна и преведувачка дејност. Средно образование завршува во УСО „Зеф Љуш Марку“ во Скопје, со што се стекнува со звање **соработник во воспитно-образовната работа од просветна струка**.

Во учебната 1987/1988 год. се запишува на Групата за турски јазик и книжевност (со настава наменета за студенти на кои турскиот јазик им е мајчин јазик) на Филолошки факултет „Блаже Конески“ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Во 1989 година, таа посетува двомесечни секојдневни курсеви за унапредување на турскиот јазик во Центарот за изучување на турскиот јазик „ТОМЕР“, во рамките на Анкарскиот универзитет. Дипломира во 1992 година и се стекнува со стручен назив **професор по турски јазик и книжевност**.

Во 1993 година се запишува на постдипломски студии за странски јазици – Отсек за турски јазик на Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје, а на 12 ноември 2003 година јавно го одбранува магистерскиот труд со наслов „*Турските елементи во македонските имиња и презимиња*“ (583 компјутерски страници), со што се стекнува со стручен назив **магистер по филолошки науки**.

На 19 јуни 2009 година јавно ја одбранува докторската дисертација со наслов „*Турските суфикси во македонскиот јазик, со паралели од македонската патронимија и топонимија*“ (497 компјутерски страници) на Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје, со што се стекнува со стручен назив **доктор по филолошки науки**.

Во периодот од октомври 1993 до март 2000 година работи како помлад асистент на Групата за турски јазик и книжевност при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, одржувајќи вежби по предметите: Современ турски јазик, Фонетика, Морфологија и

Синтакса на современиот турски јазик и тоа на две групи - на студенти на кои турскиот јазик им е мајчин јазик и на студенти на кои турскиот јазик не им е мајчин јазик.

Во периодот од 2005 до 2008 година во Тренинг центарот „ЦС Глобал“ одржува курсеви по турски јазик. Во текот на својата наставно-образовна дејност развива методологија за побрзо учење на турскиот јазик.

Во 2009 година е избрана во редовен работен однос на новоотворената Група за турски јазик и книжевност на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. На 20 октомври 2009 година е избрана во наставно-научно звање **доцент за наставно-научната област турски јазик** со вкупно 202 поени („Универзитетски билтен“ бр. 27) со Одлука (бр. 2402-155/3) на ННС на Филолошки факултет.

Д-р Марија Леонтиќ уште во почетокот се соочува со недостаток на литература за турскиот јазик напишана на македонски јазик, затоа самостојно го развива познавањето на српскиот, босанскиот, бугарскиот и рускиот јазик за да може да користи литература напишана на гореизложените јазици за турскиот јазик и турската книжевност. Србија, Босна, Бугарија и Русија имаат многу стари катедри/центри за турскиот јазик и книжевност или за ориенталистика, а како резултат на тоа и многу богата литература. Од друга страна, и англискиот јазик, кој го учела во основното и средното училиште и четири семестри на студиите на Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје, ѝ помогнал во користењето на лингвистичка литература и двојазични речници. Во последните неколку години редовно посетува курсеви по англиски јазик за да го освежи своето познавање на јазикот (кандидатката во прилог достави дипломи од курсевите кои ги посетувала).

1.1. Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање вонреден професор

1. Доцент од научната област во која се избира, на 20 октомври 2009 година е избрана во наставно-научно звање **доцент за наставно-научната област турски јазик** со вкупно 202 поени („Универзитетски билтен“ бр. 27) со Одлука (бр. 2402-155/3) на ННС на Филолошки факултет при УГД).

2. Објавени седум трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации:

МЕЃУНАРОДНИ НАУЧНИ СПИСАНИЈА				
Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Год. на излегување на списанието
1.	Leontiç Mariya	Makedon Soyadlarına Yansıyan İslam Medeniyetinin Etkileri	BAL-TAM Türklük Bilgisi 13, 2010	VI
2.	Leontiç Mariya	Necati Zekeriya'nın Şiirlerinde Çocuk Sevgisi	BAL-TAM Türklük Bilgisi 14, 2011	VII
3.	Леонтиќ Марија	Влијанието на турскиот јазик врз македонскиот јазик	Филолошки студии, 2011	IX
4.	Leontiç Mariya	Cahit Külebi'nin Hayatı, edebi Fikirleri ve Eserleri	Hikmet, 2011	IX
5.	Leontiç Mariya	Nâzım Hikmet'in Hayatı ve Şiirleri	BAL-TAM Türklük Bilgisi 17, 2012	VIII
6.	Leontiç Mariya	Batı Dünyasına Pencere Açan Kâtip Çelebi'nin Makedonya için Önemi ve Değeri	BAL-TAM Türklük Bilgisi 18, 2013	IX
7.	Leontiç Mariya	Evliya Çelebi'nin "Seyahatname"sinde Makedon Şehirleri ve Onların Tasviri	BAL-TAM Türklük Bilgisi 19, 2013	IX

8.	Леонтиќ Марија	Граматичката структура на реченицата во македонскиот и во турскиот јазик	Филолошки студии, 2013	XI
9.	Leontiç Mariya	Nazım Hikmet'in Sevdiği Kadınlar	BAL-TAM Türklük Bilgisi 20, 2014	X
МЕЃУНАРОДНИ НАУЧНИ ПУБЛИКАЦИИ				
1.	Leontik Marija	The Upbringing Dimension of the Educational Institutions	Зборник на трудови од VI Балкански конгрес за образование и наука	VI
2.	Leontiç Mariya	Makedonya'daki Türkçenin Ana Dili ve Yabancı Dil Olarak Eğitiminde Kültürün Etkisi	16. Uluslararası Türk Kültürü Sempozyumu	XVI
3.	Леонтиќ Марија	Блаже Конески и неговиот однос кон турцизмите во современиот македонски јазик	Зборник на трудови од XXXVIII научна конференција на XLIV Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура	XXXVIII
4.	Mariya Leontiç	Türkçe-Makedonca Kitapların Türk Dilinin Öğretilmesinde ve Türk Edebiyatının Tanıtılmasında Etken Olarak	17. Uluslararası Türk Kültürü Sempozyumu	XVII
5.	Mariya Leontiç	Makedonca-Türkçe ve Türkçe-Makedonca Konuşma Kılavuzlarının Türkçe ve Makedoncanın Öğretilmesinde Yararları	18. Uluslararası Türk Kültürü Sempozyumu	XVIII

2. Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Д-р Марија Леонтиќ во 2009 година е избрана во редовен работен однос на новоотворената Група за турски јазик и книжевност на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. На 20 октомври 2009 година е избрана во наставно-научно звање **доцент за наставно-научната област турски јазик** со вкупно 202 поени („Универзитетски билтен“ бр. 27) со Одлука (бр. 2402-155/3) на ННС на Филолошки факултет.

Од приложената документација може да се види комплетниот ангажман на кандидатката, односно од септември 2009 година до јуни 2014 година, д-р Марија Леонтиќ ги предавала следниве предмети во прв циклус:

- Фонетика и фонологија на современиот турски јазик 1 (учебна 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014 година);
- Фонетика и фонологија на современиот турски јазик 2 (учебна 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014 година);
- Морфологија на современиот турски јазик 1 (учебна 2012/2013, 2013/2014 година);
- Морфологија на современиот турски јазик 2 (учебна 2012/2013, 2013/2014 година);
- Синтакса на современиот турски јазик 1 (учебна 2012/2013, 2013/2014 година);
- Синтакса на современиот турски јазик 2 (учебна 2012/2013, 2013/2014 година);
- Лексикологија на современиот турски јазик (учебна 2011/2012 година);
- Контрастивна анализа на турскиот и македонскиот јазик (учебна 2012/2013, 2013/2014 година);
- Техники на превод (учебна 2012/2013, 2013/2014 година);
- Преведување и толкување на текстови од турски на македонски јазик (учебна 2013/2014 година);

- Преведување и толкување на текстови од македонски на турски јазик (учебна 2013/2014 година);
- Современ турски јазик 1 (учебна 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014 година);
- Современ турски јазик 2 (учебна 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014 година);
- Современ турски јазик 3 (учебна 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012 година);
- Современ турски јазик 4 (учебна 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012 година);
- Современ турски јазик 5 (учебна 2011/2012 година);
- Современ турски јазик 6 (учебна 2011/2012 година);
- Основи на лекторирањето (учебна 2011/2012 година);
- Турски јазик 1, 2 (изборен предмет) (учебна 2010/2011 година);
- Турски јазик 3, 4 (изборен предмет) (учебна 2011/2012 година).

2.1. Оценка на научните, стручните, педагошките и други остварувања на кандидатот што се од важност за утврдување на условите за избор во соодветното звање

Кандидатката д-р Марија Леонтиќ пријавила голем корпус на објавени и презентирани трудови. Во продолжение овие трудови се дадени со куса евалуација за секој труд.

I. Рецензирана електронска скрипта

1. Леонтиќ, Марија. (2013). *Фонетика и фонологија на современиот турски јазик*, 1-85; <http://www.ugd.edu.mk>; ISBN 978-608-4708-68-1.

Евалуација на трудот: Овој труд е прв од ваков вид во Р. Македонија, а е резултат на долгогодишните теоретски и практични сознанија од областа на фонетиката и фонологијата на современиот турски јазик. Овој труд има за цел да ја претстави синхрониската фонетика и фонологија на современиот турски јазик преку следните теми: турска азбука, гласови во турскиот јазик, гласовни хармонии во турскиот јазик, гласовни карактеристики на турскиот јазик, гласовни појави во турскиот јазик, слогот и акцентот во турскиот јазик.

II. Рецензиран електронски практикум

2. Леонтиќ, Марија. (2013). *Практикум по фонетика и фонологија на современиот турски јазик*, 1-77; <http://www.ugd.edu.mk>; ISBN 978-608-4708-69-8.

Евалуација на трудот: Овој труд е прв од ваков вид во Р. Македонија и има за цел со вежбање да се совлада синхрониската фонетика и фонологија на современиот турски јазик преку едноставни авторски текстови и преку лесноразбирливи антологиски примери од современата турска книжевност. Практикумот содржи вежби за турската азбука, гласовите во турскиот јазик, гласовните хармонии во турскиот јазик, гласовните карактеристики на турскиот јазик, гласовните појави во турскиот јазик, слогот и акцентот во турскиот јазик.

III. Рецензирани лексиколошки книги

3. Leontiç, Mariya - Леонтиќ, Марија. (2012). *Türkçe-Makedonca Konuşma Kılavuzu 1, Türk transkripsiyonu ile – Турско-македонски разговорник 1, со турска транскрипција*. (двојазична книга), 1-292; ISBN 978-608-65464-0-3

Евалуација на трудот: Овој труд е прв од ваков вид во Р. Македонија и има за цел на корисниците да им овозможи самостојно учење на македонскиот јазик преку турскиот јазик. За таа цел, пример-реченицата прво се дава на турски јазик, потоа на македонски, а на крај следи транскрипција на македонската реченица со турска латиница. Во овој труд се застапени 37 тематски поглавја за основна комуникација. „Турско-македонскиот разговорник 1“ на крајот содржи правописен речник на македонските зборови што се содржат во книгата.

4. Леонтиќ, Марија - Leontiç, Mariya. (2013). *Македонско-турски разговорник 1, со македонска транскрипција. Makedonca-Türkçe Konuşma Kılavuzu 1, Makedon transkripsiyonu ile.* (двојазична книга), 1-292; ISBN 978-608-65464-2-7

Евалуација на трудот: Овој труд може да се користи како дополнителна или помошна литература за самостојно изучување на турскиот јазик преку македонскиот јазик. За таа цел реченицата прво се дава на македонски јазик, потоа на турски, а на крај следи транскрипција на турската реченица со македонска кирилица. Во овој труд се застапени следиве 37 тематски поглавја: лични податоци, лични заменки, показни заменки, броеви, поздравни и поздравување, обраќање, прифаќање, одбивање, заблагодарување, изненадување, извинување, запознавање, претставување на себеси, професии, прашување некогаш како е, телефон, компјутер, интернет, семејство, земји и јазици, знаење и зборување јазик, инструкции и прашања на час, училиште, факултет, денови во седмицата, месеци, сезони, прашување колку е часот, дневни активности според часот, љубезни изрази, сочувства, честитки, градби и институции, прашања и инструкции за адреса, информации за место на живеење, во банка и купување. „Македонско-турски разговорник 1“ на крајот содржи правописен речник на турските зборови што се содржат во книгата.

5. Леонтиќ, Марија - Селман, Нејат. Leontiç, Mariya - Selman, Neyat. (2013). *Основен турско-македонски речник – Temel Türkçe Makedonca Sözlük*. (двојазична книга), 1-213; ISBN 978-608-65464-3-4

Евалуација на трудот: „Основен турско-македонски речник“ е прв од ваков вид и обем во Р. Македонија, бидејќи е подготвен според најновиот правопис на турскиот јазик и содржи фонетски податоци за зборот: читање долги слогови и акцентски отстапувања, отпаѓање самогласка од зборот при додавање наставка, озвучување безвучни согласки при додавање наставка, појава на двојна согласка при додавање наставка на зборот, примање наставка составени од меки согласки кај одредени зборови спротивно на вокалната хармонија и сл. Овој лингвистички труд содржи вкупно 50.000 зборови кои можат да покријат разновидни потреби на корисниците во секојдневната комуникација, образованието, преведувањето, администрацијата, но исто така и при подготвување на компаративни студии за турскиот и за македонскиот јазик.

IV. Монографија

6. Hikmet, Nazım - Хикмет, Назим. (2012). *Son Şiirleri – Последни песни*. Бата прес - Скопје (двојазична книга: **Леонтиќ Марија**, Селман Нејат и Аксу Џемал); 1-173; ISBN 978-608-4654-10-0

Евалуација на трудот: Овој труд има за цел да покаже како се доживува гигантот на турската поезија, Назим Хикмет и неговите последни лирски песни во Македонија и Турција. За оваа цел во монографијата се вклучени како јазичар и преведувач Марија Леонтиќ и како преведувач Нејат Селман од Македонија и Џемал Аксу како книжевник од Турција. Целта на книгата беше да се надминат предрасудите за личноста и творештвото на Назим Хикмет кои траат повеќе од 80 години и кои не дозволуваат да се согледа вистинската убавина на неговите лирски песни. Назим Хикмет и покрај сè е задолжително четиво кога се изучува современата турска книжевност.

V. Труд во меѓународна рецензирана монографија

7. Leontiç, Mariya. (2013). *İştîp “Gotse Delçev” Üniversitesi Filoloji Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne Sayın Halil Açıkgöz’ün Katkısı. Türk Dünyasından Halil Açıkgöz’e Armağan.* (Hazırlayan: Hayri Atas). - Doğu Kitabevi - İstanbul, 77-80; ISBN 978-605-5296-34-6.

Евалуација на трудот: Овој монографија го отсликува придонесот на Халил Ачикѓоз од Истанбулскиот универзитет за развојот на групите за турски јазик во многу земји во кои работел како лектор по турски јазик. Авторката која во учебната 2011-2012 година беше во интензивна комуникација со Халил Ачикѓоз додека тој беше во Македонија, го презентираше неговиот придонес кога се подготвуваа новите студиски програми за прв и втор циклус студии на Групата за турски јазик и книжевност на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“, но исто така и неговото лобирање групата да добива секаков вид поддршка за развој од институциите во Турција.

VI. Преведени книги

8. Пертев, Рашит (2009). *Yüzyılın Ozanı – Поет на столетието*. Огледало – Скопје. (двојазична книга; превод од турски на македонски: **Леонтиќ Марија**); ISBN 978-9989-686-03-0.

9. Ерден, Ајсу. Мутлу, Ајтен (2010). *Мозаик I – современа турска поезија*. Колекција разноликост на меѓународниот ПЕН, ПОЕТИКИ – Скопје (двојазична книга, превод од турски на македонски јазик: **Леонтиќ Марија**, Емин Илхами); ISBN 978-608-4609-03-2.

10. Ерден, Ајсу. Арал, Инци (2010). *Мозаик – современ турски расказ*. Колекција разноликост на меѓународниот ПЕН, ПОЕТИКИ – Скопје (двојазична книга, превод од турски на македонски јазик: **Леонтиќ Марија**, Емин Илхами, Емин Рифат, Ахмед Октај, Исмаил Гулхинал, Селим Талат), ISBN 978-608-4609-01-8.

11. Кансу, Мехмет (2011). *Прозни минијатури*. Огледало – Скопје. (превод од турски на македонски јазик: **Леонтиќ Марија**, Емин Илхами, Емин Рифат, Хусејин Зејнеп, Бајрам Есад), ISBN 978-9989-686-40-5.

12. Мутлу, Ајтен (2011). *Uzun Gemide Akşam – Ноќ на долгиот брод*. Бата прес – Скопје (двојазична книга, превод од турски на македонски јазик: **Леонтиќ Марија**). ISBN 978-9989-819-67-4.

13. Karabulut, Özcan - Карабулут, Озџан (2011). *Aşkın Halleri - Состојби на љубовта*. ТОПЕР – Скопје (двојазична книга; превод од турски на македонски јазик: **Леонтиќ Марија**). ISBN 978-608-208-133-5.

Евалуација на трудовите со реден број 8, 9, 10, 11, 12 и 13: Сите овие преведени книги, освен трудот со реден број 11, се двојазични, турско-македонски книги коишто можат да се користат како дополнителна литература при изучување на современиот турски јазик и современата турска книжевност, на часовите техники на превод и превод од турски на македонски јазик. Сите овие трудови се преводи на ремонирани современи турски автори од Република Турција (труд со реден бр. 9, 10, 12, 13) и Турска Република Северен Кипар (труд со реден бр. 8, 11).

Трудовите со реден број 10 и 11 не се земени предвид при бодирање на активностите.

VII. Трудови публикувани во меѓународни рецензирани списанија

14. Leontiç, Mariya. (2010). Makedon Soyadlarına Yansıyan İslam Medeniyetinin Etkileri. BAL - TAM Türklük Bilgisi 13 - Prizren, 13, 87-97 ISSN 1452-2179; ISSN 1452-2179

Евалуација на трудот: Во овој труд се приложени сите презимиња кај Македонците кои содржат елементи од исламската цивилизација. Зачетоците на македонските презимиња се наоѓаат во минатото кога нашите предци од 15 до 19 век, освен имиња, почнале да употребуваат дополнителни определби на личните имиња. Идентификацијата со лично име и дополнителни определби слободно се развивала во текот на османлиската управа, а во 19 век на нивна основа се појавиле патроними со презименски суфикси. По формирањето на СФРЈ и по конституирањето на самостојна Р. Македонија, Законот за лични имиња и презимиња, на своите граѓани им овозможи слободен избор. Во денешниот современ презименски репертоар кај Македонците, како наследство од минатото, постојат патроними со турски елементи преку кои се чувствуваат рефлексите на исламската цивилизација, а кои претставуваат спој на минатото и на сегашноста, но воедно и спој на словенската цивилизација со елементите на исламската цивилизација.

15. Leontiç, Mariya. (2011). Necati Zekeriya'nın Şiirlerinde Çocuk Sevgisi. BAL - TAM Türklük Bilgisi 14 - Prizren, 14, 129-138; ISSN 1452-2179

Евалуација на трудот: Нецати Зекерија, кој е роден во 1928 год. во Скопје, а почина во 1988 год. во Сремска Митровица, е еден од најважните писатели за деца од турската заедница во Р. Македонија. Тој објави единаесет детски поетски книги кои подеднакво со големо внимание се читаа и се читаат од сите заедници во Р. Македонија. Во овој труд се обработува љубовта кон децата во поезијата на Нецати Зекерија. Оваа љубов е искажана на директен или индиректен начин на еден специфичен начин што поезијата на поетот ја направи незаборавна до денес.

16. Леонтиќ, Марија. (2011). Влијанието на турскиот јазик врз македонскиот јазик. Филолошки студии. Том 2 – Скопје, 311-321, ISSN 1857 6060

Евалуација на трудот: Влијанието на турскиот јазик врз македонскиот јазик може да се следи главно од 16 век, кога во преводите се внесуваат елементи од македонските народни говори, до денес, во услови на успешно спроведена стандардизација на нормираниот македонски јазик. Во овој труд испитувано е влијанието на турскиот врз македонскиот јазик, пред сè во областа на фонетиката, морфологијата и лексикологијата. Турското влијание врз фонетскиот систем на македонскиот јазик е најголемо во поглед на: одржување и утврдување на фонеме во фаза на исчезнување, палатализација на одредени фонеме и внесување на нови фонеме. Влијанието на турскиот јазик врз морфолошкиот систем на македонскиот јазик се гледа особено при внесување на нови суфикси, внесување на неменливи и интензивирани придавки и диференцирање на минато определено и минато неопределено време. Влијанието на турскиот јазик врз лексиколошкиот систем на македонскиот јазик се почувствувал во сите области, но опстанале оние лексички заемки што биле поврзани со секојдневниот живот и во голем дел немале своја замена.

17. Leontiç, Mariya. (2011). Cahit Külebi'nin Hayatı, Edebi Fikirleri ve Eserleri. *Hikmet* – Гостивар, 18 (9), 67-73.

Евалуација на трудот: Во овој труд се испитани и анализирани животот, книжевните идеи и дела на еден од најдобриот турски лирски поет Цахит Кулеби, кој е роден во селото Челтек во 1917 год., а починал во 1997 год. во Анкара. Со својот поетски стил што го развил за себе посебно место во современата турска поезија.

18. Leontiç, Mariya. (2012). Nâzım Hikmet'in Hayatı ve Şiirleri. *BAL - TAM Türklük Bilgisi* 17 - Prizren, 17, 263-280; ISSN 1452-2179

Евалуација на трудот: Во овој труд се испитани и анализирани животот и поезијата на турскиот поет Назим Хикмет кој направи револуција во турската поезија со тоа што го внесе слободниот стих. Назим Хикмет е роден во 1902 год. во Солун, израснал во Истанбул, а починал во 1963 год. во Москва. Неговите песни се преведени над педесет јазици во светот, но во Турција сè уште и неговата личност и неговата поезија доживуваат контрадикторни ставови.

19. Leontiç, Mariya. (2013). Batı Dünyasına Pencere Açan Kâtip Çelebe'nin Makedonya için Önemi ve Değeri. *BAL - TAM Türklük Bilgisi* 18 - Prizren, 183-192; ISSN 1452-2179

Евалуација на трудот: Во овој труд се испитува животот и делото на научникот Кати́п Челеби кој има дела во областа на библиографијата, филозофијата, историјата, географијата, астрономијата и музиката и др., а во 17 и 18 век е еден од трите османлиски научници кој е преведен на странски јазици. Во делото под наслов „Сihânnümâ“ прави спој на источната и на западната географска традиција, внесува новина во своето време, делото станува славно на Исток и на Запад и се преведува на многу јазици. Ова дело е многу важно за македонската наука, бидејќи во нив се опишани и македонските градови. Авторката на овој труд ги внесе транскрипциите на оригиналните описи на македонските градови кои понатаму можат да бидат дополнителна основа за испитување. Бидејќи многу идеи на овој научник од 17 век и денес се важечки и будат интерес, УНЕСКО 2009 година ја прогласи за година на Кати́п Челеби.

20. Leontiç, Mariya. (2013). Evliya Çelebi'nin "Seyahatname"sinde Makedon Şehirleri ve Onların Tasviri. *BAL - TAM Türklük Bilgisi* 19 - Prizren, 83-94; ISSN 1452-2179

Евалуација на трудот: Во овој труд се испитува животот и делото на патописецот Евлија Челеби, кој во 17 век службено ја шетал Османлиската Империја и во своето капитално дело „Патописи“ што се состои од десет тома на уметнички начин ги опишувал местата кои ги посетувал. За македонската наука, книжевност и лингвистика посебно се важни петтиот и осмиот том во кој се опишани и македонските градови: Скопје, Куманово, Штип, Велес, Битола, Ресен, Кратово и Прилеп. Градовите се опишани со нивните градби, дуќани, пазари, обичаи и култура. Бидејќи многу патописи на овој патописец будат интерес, УНЕСКО 2010 година ја прогласи за година на Евлија Челеби.

21. Леонтиќ, Марија. (2013). Граматичката структура на реченицата во македонскиот и во турскиот јазик. *Филолошки студии. Том 2.* - Скопје, 90-104; ISSN 1857 6060

Евалуација на трудот: Ова е контрастивен труд во кој се докажуваат допирните точки и разлики на граматичките структури на реченицата во македонскиот и во турскиот јазик. Во македонскиот и во турскиот јазик конститутивен член на реченицата е прирокот,

но неговото место е различно. Местоположбата на прирокот во македонскиот јазик е релативно слободна, а во турскиот јазик најчесто се стреми кон крајот на реченицата. Подметот и во двата јазика обично се јавува на почетокот на реченицата. Како неопходен реченички член во реченицата се јавува предметот кој во македонскиот јазик е релативно слободен во однос на збороредот, а во турскиот јазик обично се наоѓа на средината на реченицата. Неопходен реченичен член е и прилошката определба која во турскиот јазик секогаш се наоѓа пред прирокот, а во македонскиот зависно од видот може да се наоѓа и пред и по прирокот.

22. Leontiç, Mariya. (2014). Nazım Hikmet'in Sevdiği Kadınlar. *BAL - TAM Türklük Bilgisi* 20 - Prizren, 139-141; ISSN 1452-2179

Евалуација на трудот: Во овој труд се испитани и анализирани песните во кои гигантот на современата турска поезија Назим Хикмет ги опевал жените кои ги сакал. При изведувањето на заклучоците е применет хуман и реален пристап базиран на биографските податоци на жените кои се опеани и на содржината и јазикот на стиховите во кои се опеаат. Назим Хикмет е прв турски поет кој го применува слободниот стих, но исто така пишува на современ турски јазик што лесно се восприема, а во однос на темата ги опеа реалните жени и ситуации од својот живот, а не имагинативните како кај неговите претходници.

VIII. Трудovi публикувани во домашни списанија и универзитетски зборници

23. Леонтиќ, Марија. (2010). Турските елементи во македонските имиња и презимиња. *Годишен зборник на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип*, 1, 109-117; ISSN 1857-7059

Евалуација на трудот: Во овој труд се испитувани турските елементи во македонските имиња и презимиња кои се навлезени како резултат на многувековниот соживот на македонскиот и на турскиот народ.

24. Леонтиќ, Марија. (2010). Поетиката на авторот и поетиката на преведувачот. *Огледало - Скопје*, 178, 4-8; ISSN 0351-2126

Евалуација на трудот: Секој успешен автор зависно од литературниот жанр во кој твори создава своја поетика по која станува препознатлив. Исто така, и успешните литературни преведувачи преведувајќи создаваат своја поетика по која стануваат препознатливи. А во процесот на преведување се случува интерференција на поетиката на авторот на оригиналното дело и на поетиката на преведувачот.

25. Леонтиќ Марија. (2010). Турските суфикси во македонскиот јазик - паралели од македонската патронимија и топонимија. *Литературен збор - Скопје*. 4-6 (LVII). 19-27; ISSN 0024-4791

Евалуација на трудот: Турските суфикси во македонскиот јазик се навлезени на почетокот со лексичките заемки, а тие што си го утврдиле своето место и станале продуктивни, со текот на времето почнале да се осамостојуваат и да се врзуваат и за македонските зборови. Оваа состојба се рефлектира и во македонската патронимија и топонимија.

26. Леонтиќ, Марија. (2010/2011). Воспитната димензија на воспитно-образовните институции. *Воспитание-списание за образовна теорија и практика - Штип*. 11 (VII). 47-58; УДК 37.017

Евалуација на трудот: Овој труд ја испитува должноста на наставникот во современото образование да биде мобилен во поглед на мултикултурализмот, но исто така и потребата на вклучување на разновидни специјалисти и воспитно-образовни институции во овој процес за во Македонија да се подобри квалитетот на живеењето и работењето.

27. Леонтиќ, Марија. (2011). Навлегување на турските суфикси во македонскиот јазик. *Литературен збор - Скопје*. 1-6 (LVIII). 77-89; ISSN 0024-4791

Евалуација на трудот: Навлегувањето на турските суфикси во македонскиот јазик бил еден долг и сложен процес што се одвивал во период на отсуство на нормиран македонски јазик. Според фреквенцијата на позајмените турски суфикси во македонскиот јазик, тие се пројавуваат како фреквентни (пр. -ци, -ли, -лик), ограничено фреквентни (пр. -цик) и нефреквентни (пр. -аш).

28. Леонтиќ, Марија. (2011). Статусот на лексемите со турски суфикси во македонскиот јазик денес. *Годишен зборник на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип*, 2, 115-122; ISSN 1857-7059

Евалуација на трудот: Лексичките заемки со турски суфикси квантитативно и квалитативно го имаат збогатено македонскиот јазик и голем дел од нив се употребуваат и денес во разновидни сфери. Лексемите со турски суфикси денес се застапени во неутралната лексика, архаизмите и историцизмите; во нестандартната лексика се застапени со фамилијаризми, дијалектизмите, аргото; а во поглед на функционалните стилови се употребуваат во разговорниот функционален стил, уметничко-литературниот функционален стил и публицистичкиот функционален стил.

29. Leontiç, Mariya. (2011). *İştîp “Gotse Delçev” Üniversitesi Filoloji Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünün Tarihçesi. Sessiz Gemi 2 - Üsküp*, 98-101.

Евалуација на трудот: Овој труд, всушност, претставува кратка историја на развојниот пат на Групата за турски јазик и книжевност на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип и целите што си ги поставија вработените во оваа група како стратегија за развој.

30. Леонтиќ, Марија. (2012). Ататурк, турскиот јазик и алфабетската реформа. *Годишен зборник на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип*, 3, 167-173; ISSN 18577059

Евалуација на трудот: Во овој труд се анализира улогата на лидерот Ататурк кој во Република Турција на 1.11.1928 година ја реализира алфабетската реформа со што латинските букви се прифатија со закон. Времето покажа дека алфабетската реформа стана точка на пресврт во историјата на турскиот јазик и култура.

31. Леонтиќ, Марија. (2012). Потеклото и адаптација на турскиот суфикс -џи/-џи (-џи, -џи, -џи, -џи, -џи, -џи, -џи, -џи) во македонскиот јазик. *Литературен збор - Скопје*. 1-3 (LIX). 33-41; ISSN 0024-4791

Евалуација на трудот: Во историскиот развој на македонскиот јазик навлезени се голем број на турски лексички заемки со турскиот суфикс -џи/-џи. До стандардизацијата на македонскиот јазик, суфиксот -џи/-џи навлегувал со изворната форма, во помал број примери останувал таков, во најголем број случаи доживувал спонтани адаптации (-џија, -џија), а во ограничен број примери видоизменувања (-џија, -џија, -џија, -џија, -џија) зависно од говорите со коишто доаѓал во допир. По стандардизацијата на македонскиот јазик најчесто се користи адаптираната форма -џија/-џија, а изворните форми -џи/-џи се својствени за одредени лексички слоеви.

32. Леонтиќ, Марија. (2012). Турско-македонски книжевни преводи. *Огледало - Скопје*, 193 (XXIII). 1, 3, 7; ISSN 0351-2126

Евалуација на трудот: Во овој труд се истакнува општествената улога на преведувачот која наметнува општествена одговорност на преведувачот. Литературните преведувачи од турски јазик на македонски и од македонски јазик на турски се должни својата општествена одговорност глобално да ја реализираат на овие две полиња: одговорност при изборот на литературното дело кое ќе се преведува од турски јазик на македонски или од македонски јазик на турски и одговорност во однос на начинот на преведување на одбраното дело од турски јазик на македонски или од македонски јазик на турски.

33. Леонтиќ, Марија. (2012). Тесната поврзаност на преводот и вистината. *Огледало - Скопје*, 200 (XXIII). 1,3; ISSN 0351-2126

Евалуација на трудот: Современиот преведувач денес има избор на разновидни пристапи кои може да ги примени во преводот, а како резултат на тоа се можни различни преводи на ист текст. Денес најчесто се применуваат следниве пристапи кон преведувањето: *семантички пристап кон преведувањето, комуникативен пристап кон преведувањето и функционален пристап кон преведувањето*. Зависно од тоа кој од овие три пристапа ќе го одбере преведувачот, преводот и вистината добиваат разновидни нијанси.

34. Леонтиќ, Марија. (2013). Транскрипција на турските лични имиња при превод на македонски јазик. *Огледало - Скопје*, 209/210 (XXIV). 6, 7; ISSN 0351-2126

Евалуација на трудот: Според стандарднојазичната норма на македонскиот јазик, странските лични имиња во македонскиот јазик се предаваат со кирилица и притоа се поаѓа

од нивниот изговор, а не од нивната форма. Преводната еквиваленција од една страна е олеснета, бидејќи македонскиот и турскиот правопис се базираат на фонетски принцип, а е отежната затоа што турскиот јазик содржи три вокали (ı, ö, ü) и еден консонант (ğ) што ги нема во македонскиот јазик. Авторката поаѓа од „Правопис на македонскиот литературен јазик“, но исто така укажува на проблемите на кои се наидува при транскрипцијата на турските лични имиња и можните решенија.

35. Леонтиќ, Марија. (2013). Потеклото и адаптација на турскиот суфикс -ли /-lî/ (-lı, -li, -lu, -lü) во македонскиот јазик. *Литературен збор* - Скопје. 4-6 (LX). 23-29; ISSN 0024-4791

Евалуација на трудот: Во историскиот развој на македонскиот јазик се навлезени голем број турски лексички заемки со турскиот суфикс -ли (-lı, -li, -lu, -lü). До стандардизацијата на македонскиот јазик, суфиксот -ли навлегувал со изворната форма, во помал број примери останувал таков, а во најголем број случаи доживувал спонтани адаптации (-лија, -лиа, -лја, -лика, -лијка, -личка, -личе, -лијче) зависно од фонетските особености на македонските говори. По стандардизацијата на македонскиот јазик најчесто се користи адаптираната форма -лија, а изворната форма -ли е својствена за одредени лексички слоеви.

36. Леонтиќ, Марија. (2013). Семантиката на турскиот суфикс -ци/-чи /-CI/ (-сі, -сі -су, -сü, -сі, -сі, -сü, -сü) во турскиот и во македонскиот јазик. *Годишен зборник на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“* - Штип, 4, 83-91; ISSN 1857-7059

Евалуација на трудот: Во историскиот развој на македонскиот јазик се навлезени голем број турски лексички заемки со турскиот суфикс -ци/-чи. Турските лексички заемки и новите лексеми градени со осамостоениот суфикс -ци/-чи во македонскиот јазик ги имаат следниве семантики: лице кое е вршител на дејство, лице со изразени карактеристики, лице што припаѓа некаде или во нешто и називи на разни поими.

IX. Трудови објавени во дневен печат

37. Leontiç, Mariya. (2010, октомври 25). Makedon Soyadlarına Yansıyan İslam Medeniyetinin Etkileri 1. *Yeni Balkan - Üsküp*, бр. 12-13

38. Leontiç, Mariya. (2010, ноември 8). Makedon Soyadlarına Yansıyan İslam Medeniyetinin Etkileri 2. *Yeni Balkan - Üsküp*, бр. 12-13

Евалуација на трудовите со реден број 36 и 37: Овој труд е објавен во два дела во турскиот дневен печат „Јени Балкан“ во кој се обработуваат турските елементи во македонските презимиња.

39. Leontiç, Mariya. (2011, јуни 27). Makedonya'daki Türkçenin Ana Dili ve Yabancı Dil Olarak Eğitiminde Kültürün Etkisi 1. *Yeni Balkan - Üsküp*, say. 12-13

40. Leontiç, Mariya. (2011, јули 4). Makedonya'daki Türkçenin Ana Dili ve Yabancı Dil Olarak Eğitiminde Kültürün Etkisi 2. *Yeni Balkan - Üsküp*, say. 12-13

Евалуација на трудовите со реден број 38 и 39: Овој труд е објавен во два дела во турскиот дневен печат „Јени Балкан“ во кој се обработува влијанието на културата врз учењето на турскиот јазик во Македонија.

Трудовите со реден број 37, 38, 39 и 40 не се земени предвид при бодирање на активностите.

X. Одржани предавања

41. Leontiç, Mariya (2012). *İştîp Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde Türkçe Öğretiminde Uygulamada Olan Türkçe-Makedonca Materyaller. İkinci Türkçe Çalıştayı.* Втор семинар за турски јазик во организација на Турскиот културен центар „Јунус Емре“ во Скопје, 20 декември 2012 г.

Евалуација на предавањето: Семинарот за турски јазик бил поделен во четири секции на кои се предавало и дискутирало за турскиот јазик како странски јазик. Марија Леонтиќ на овој семинар одржала предавање за материјалите кои се користат за изучување на турскиот јазик како странски на Групата за турски јазик и книжевност при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

42. Leontiç, Mariya (2013). *Nâzım Hikmet'in Âşık Olduğa Kadınlara Yazdığı Şiirler*, Türk Edebiyatı Semineri. Семинар за турска книжевност во организација на BAL-TAM (Центар за турколошки истражувања на Балканот) во Призрен, Косово, 6 декември 2013 г.

Евалуација на предавањето: Семинарот за турска книжевност во Призрен бил посветен на 50-годишнината од смртта на великанот на современата турска поезија, Назим Хикмет. Марија Леонтиќ била поканета да одржи предавања за Назим Хикмет за кого објавила монографија. Марија Леонтиќ на ова предавање се задржала на човечката страна на Назим Хикмет и на песните што тој ги напишал само на жените во кои бил заљубен. На дискусијата ги презентирала сите дела за Назим Хикмет кои се објавени во Македонија.

XI. Трудovi презентирани на меѓународни научни и стручни конгреси, конференции, симпозиуми и собири

Трудovi објавени во зборник на трудovi

43. Leontik, Marija. (2011). *The Upbringing Dimension of the Educational Institutions. Зборник на трудovi од VI Балкански конгрес за образование и наука „Современото општество и образование – The Modern Society and Education“ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, I том, 237-241; ISBN 978-9989-823-33-6*

Евалуација на трудот: Современото општество бара активно ангажирање на учителите, наставниците и професорите во современото образование од аспект и на воспитната димензија, бидејќи нема секое семејство можност и капацитет ова да го изведе на саканото ниво, а понекогаш не е ни свесно дека пренесува предрасуди на своите деца. Современото образование на децата треба да им понуди нови аспекти и ситуации преку кои децата ќе имаат можност да ги надминат предрасудите за да не им станат бариера во животот, а да го развијат мултикултурализмот во стил и начин на живот.

44. Леонтиќ, Марија. (2011). Дијалогот меѓу Истокот и Западот и патот до среќата. *Зборник на трудovi од Втора меѓународна научна конференција „Меѓународен дијалог: Исток-Запад“ - Свети Николе - Тамбов, 97-100; ISBN 978-608-4559-04-7*

Евалуација на трудот: Денес дијалогот меѓу Западот и Истокот е неминовност за воспоставување хармонични односи и овозможување среќа на жителите на светот. Се разбира, успешноста на овој дијалог зависи од негувањето на позитивните умствени состојби кои водат кон вистинска среќа и доколку се работи за предрасуди, преобразба на светогледот и начинот на размислување. Ова бара активно дејствување на Западот и на Истокот, на сите општества и единки во нив, но тоа на крај ќе резултира со сегашност во која ќе се доживее среќата, а ќе се подготват услови за посреќна иднина на следните поколенија.

45. Leontiç, Mariya. (2011). *Makedonya'daki Türkçenin Ana Dili ve Yabancı Dil Olarak Eğitiminde Kültürün Etkisi. 16. Uluslararası Türk Kültürü Sempozyumu, Üsküp, Makedonya – Bildiriler – Ankara, 348-354; ISBN 978-975-6221-47-1*

Евалуација на трудот: Во Македонија, бидејќи живеат различни народи, директно или индиректно различните култури влијаат во изучувањето на турскиот јазик како мајчин или странски јазик. Во сите институции сме должни учениците да ги подготвуваме на разноликост што треба да се доживее како убаво искуство што ќе отвори нови хоризонти.

46. Леонтиќ, Марија. (2012). *Intercultural Comunication in Modern Society - Меѓукултурна комуникација во современото општество. Зборник на научни трудovi од Трета меѓународна научна конференција „Меѓународен дијалог: Исток-Запад“ - Свети Николе, Р. Македонија - Тамбов, Руска Федерација, 77-81; ISBN 978-608-4689-03-4*

Евалуација на трудот: Современото општество треба да понуди нови аспекти за меѓукултурна комуникација преку кои единките ќе имаат можност да ги надминат предрасудите за да не им станат бариера во животот. Посебно современото општество бара мобилност на наставникот во поглед на меѓукултурната комуникација што во Македонија треба да прерасне во секојдневие.

47. Леонтиќ, Марија. (2012). Експресивноста и импресивноста на турцизмите во поезијата на Блаже Конески. *Зборник на трудovi од Меѓународен научен симпозиум „Блаже Конески и македонскиот јазик, литература и култура“ на Филолошки факултет*

„Блаже Конески на 15-16 декември 2011“. Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје, 209-221; ISBN 978-608-234-016-6

Евалуација на трудот: Во својата поезија Блаже Конески мајсторски ги употребил турцизмите со што нивната повеќеслојност и убавина доаѓаат до израз. Турцизмите во поезијата на Конески имаат пред сè стилистичка вредност, односно експресивни и импресивни карактеристики. Конески, турцизмите, често пати ги употребувал како фонотиполошки фигури, а со тоа влијаел поетскиот израз автентично да долови соодветни состојби на лицата од одредено време и место, а тоа од своја страна влијаело и влијае на впечатокот на читателот. Ова најдобро може да се согледа кога турцизмите во поезијата на Конески ќе се приложат надвор од контекст кога тие се враќаат во својата лексикализирана положба. Одделно прикажани тие изгледаат пред сè неутрално, но во поетската нарација на Конески ја преминуваат границата на неутралноста и добиваат нијанса на стилска обоеност, а тоа го менува доживувањето на читателот.

48. Леонтиќ, Марија. (2012). Блаже Конески и неговиот однос кон турцизмите во современиот македонски јазик. *Зборник на трудови од XXXVIII научна конференција на XLIV Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура - Лингвистика на тема „Блаже Конески и развојот на современиот македонски јазик и литература“ одржана на 14-15 јули 2011 во Охрид*, Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје, 39-51. ISBN 978-9989-43-350-4

Евалуација на трудот: Блаже Конески во многу свои лингвистички трудови го има изнесено својот став во однос на турцизмите во македонскиот јазик. Во овие трудови континуирано укажуваше на тоа дека турцизмите кои имаат неутрално обележје и понатаму ќе се применуваат и ќе опстанат, а дека другите ќе добиваат сè поголема стилска маркираност. Оваа тенденција трае и денес. Но исто така, важна е и редакциската работа на Блаже Конески на првиот Речник на македонскиот јазик, бидејќи во него се присутни над 3.000 турцизми кои со својата стандардизирана форма го обезбедиле својот опстанок во современиот македонски јазик.

49. Leontiç, Mariya. (2012). Türkçe-Makedonca Kitapların Türk Dilinin Öğrettilmesinde ve Türk Edebiyatının Tanıtılmasında Etken Olarak. *17. Uluslararası Türk Kültürü Sempozyumu, 5-6 Mayıs 2012, Üsküp, Makedonya – Bildiriler – Ankara*, 37-42; ISBN 978-8944-5264-4-9

Евалуација на трудот: Во овој труд се истакнува важноста на двојазичните турско-македонски книги во поучувањето на турскиот јазик и во презентацијата на турската книжевност. Авторката на овој труд приложува и список на двојазични турско-македонски книги што се наоѓаат во Универзитетската библиотека „Св. Климент Охридски“ во Скопје.

50. Leontiç, Mariya. (2013). Makedonca-Türkçe ve Türkçe-Makedonca Konuşma Kılavuzlarının Türkçe ve Makedoncanın Öğrettilmesinde Yararları. *18. Uluslararası Türk Kültürü Sempozyumu, Üsküp, Makedonya – Bildiriler – Ankara*, 104-113.

Евалуација на трудот: Во овој труд се означува улогата, значењето и примената на разговорниците како основна книга што може самостојно да се употребува во изучувањето на турскиот и на македонскиот јазик, но и како помошна книга што може да се применува како практикум во организираната настава за изучување на турскиот и на македонскиот јазик и на нивната култура. Разговорниците се одлични книги и за освежување, обновување или самостојно проширување на знаењата од областа на турскиот и на македонскиот јазик. Во овој труд се приложени и основните принципи според кои се подготвени македонско-турскиот и турско-македонскиот разговорник од авторката.

51. Леонтиќ, Марија. (2013). Македонскиот јазик во образовниот процес кај турската националност во Македонија. *Зборник на трудови од меѓународниот собир на соработка „Прв, втор, друг јазик: хрватско-македонски споредби“ одржан во Скопје 2010 год. во Скопје*. Хрватско филолошко друштво - Загреб, 143-151; ISBN 978-953-296-071-6

Евалуација на трудот: Во овој труд се истакнува улогата на македонскиот јазик во образовниот процес на турската националност во Македонија. Во поголемите градови најголем дел на децата од турската заедница во основното и во средно училиште се образуваат на мајчиниот турски јазик и обично без некои поголеми проблеми се вклопуваат во понатамошната настава. Но децата од помалите градови и села обично имаат услови само основното училиште да го завршат на мајчиниот турски јазик (често и само четири

одделенија), а потоа поради немање на училишта со паралелки на турски наставен јазик во нивните села и градови наставата ја продолжуваат на македонски јазик. Поради недоволно познавање на македонскиот јазик учениците во овие средини се соочуваат со разновидни проблеми, нивниот квалитет не доаѓа до израз и не успеваат да станат конкурентни. Затоа сметаме дека постепено изучување на македонскиот јазик од прво одделение ќе им овозможи на учениците од турската заедница подобро да го совладаат македонскиот јазик, а тоа пак ќе придонесе да се зголеми бројот на студентите и нивниот квалитет и конкурентност да дојдат до израз.

52. Леонтиќ, Марија. (2014). Original and Translated Poetry as a Module for a Dialogue Among Cultures. Knowledge - International Journal Scientific and Applicative Papers 1, 2. Зборник на трудови од Втора интернационална конференција под наслов „Knowledge-Capital of the Future, New Knowledge for New People – „Знаењето-капитал на иднината, Новите знаења за нови луѓе“ одржана во Охрид на 21 мај 2014 г. ISSN 1857-923X и во JPMNT, Journal of Process Management - New Technologies, International, Special Edition May 2014, ISSN 2334-7449, www.jpnmnt.com

Евалуација на трудот: Во овој труд се анализира улогата на оригиналната и на препеаната поезија кои одразуваат одредена вистина и сознание за животот и светот. Препевот овозможува читателите на одредена култура да се запознаат со чувствата и мислите на другите култури. На овој начин поезијата станува модул за дијалог меѓу различни култури. Во трудот се анализирани многу активности кои можат да го интензивираат уметничкиот дијалог меѓу културите преку поезијата и препевот.

Трудови објавени во списанието на Меѓународните средби на книжевни преведувачи

Леонтиќ, Марија. (2010). Поетиката на авторот и поетиката на преведувачот. *Огледало - Скопје*, 178, 4-8; ISSN 0351-2126 (трудот е презентираан на Триесет и деветтите меѓународни средби на книжевни преведувачи на тема „Поетиката на книжевниот превод“, Тетово, 2010).

Леонтиќ, Марија. (2012). Турско-македонски книжевни преводи. *Огледало - Скопје*, 193 (XXIII). 1, 3, 7; ISSN 0351-2126 (трудот е презентираан на Четириесеттите меѓународни средби на книжевни преведувачи на тема „Од теоријата и практиката на литературниот превод“, Тетово, 2011).

Леонтиќ, Марија. (2012). Тесната поврзаност на преводот и вистината. *Огледало - Скопје*, 200 (XXIII). 1,3; ISSN 0351-2126 (трудот е презентираан на Четириесет и првата меѓународна средба на книжевни преведувачи на тема „Во преводот е вистината“, 2012, Тетово).

Леонтиќ, Марија. (2013). Транскрипција на турските лични имиња при превод на македонски јазик. *Огледало - Скопје*, 209/210 (XXIV). 6, 7; ISSN 0351-2126 (трудот е презентираан на Четириесет и втората меѓународна средба на книжевни преведувачи на тема „Македонскиот јазик во книжевниот превод“, 2013, Тетово).

Презентирани трудови, но сè уште необјавени во зборник на трудови

53. Леонтиќ, Марија. (2010). Рефлексиите на исламската цивилизација на македонскиот патронимски фонд. *Четвртти меѓународен конгрес за исламската цивилизација на Балканот*, во МАНУ, 13-17 октомври 2010, Скопје.

Евалуација на трудот: Во периодот меѓу 15 и 19 век Македонија се наоѓала под административна управа на Османлиската Империја и дошла во непосреден допир со исламската цивилизација што оставило свои траги и во македонскиот патронимски фонд (пр. Мехметова, Рахманов). Во тој период, како резултат на соживотот меѓу македонското и турското население, елементи на исламската цивилизација по спонтан пат навлегле во македонската патронимија која во тој период била во фаза на развој и не била утврдена категорија. Овие рефлексии на исламската цивилизација се присутни и денес во македонскиот патронимски фонд.

54. Leontiç, Mariya. (2011). Atatürk, Türk Dili ve Yazı İnkılâbı. VII. Uluslararası Atatürk Kongresi, *Üsküip - VII. Меѓународен конгрес за Ататурк*, во организација на МАНУ и АТАМ, 17-22 октомври 2011, Скопје.

Евалуација на трудот: Во овој труд се испитува улогата на алфабетската реформа што се реализирала на 1.11.1928 година во Република Турција како почетна етапа од јазичната реформа со што латинските букви се прифатија со закон. Алфабетската и јазичната реформа овозможија турскиот јазик да биде достапен до широките народни маси, а воедно до израз да дојде убавината на современиот турски јазик. Алфабетската и јазичната реформа се реализираше со иницијатива и поддршка на Кемал Ататурк.

55. Леонтиќ, Марија. (2012). Македонските градови и нивниот опис во делото „Патописи“ на Евлија Челеби. *Меѓународен конгрес на тема „Балканот на Евлија Челеби“, во организација на МАНУ - Скопје и МЕДАМ (Центар за цивилизациски истражувања) – Истанбул, во Скопје*

Евалуација на трудот: Во овој труд се презентира уметничкиот опис на Евлија Челеби на македонските градови во 17 век во Македонија. Преку описот може да се запознае начинот на организација и животот во градови и менталитетот на луѓето кои живеат во нив.

56. Leontiç, Mariya. (2012). *Standart Türk Dilinin Yumuşaklığı ve Ahenkliliği. Vefatından 30. Yılında Prof. Dr. Faruk Kadri Timurtaş Hatırasına Uluslararası Yaşayan Türkçe Bilgi Şöleni, 1. 6. 2012, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi.*

Евалуација на трудот: Во овој труд авторката математички ја докажува причината за мекоста и звучноста на современиот турски јазик што се должи на природата на гласовите и на гласовните хармонии во турскиот јазик. Сето ова влијае современиот турски јазик да се доживува како мелодија. Во турскиот јазик сè е во хармонија. Прво вокалите меѓу себе се хармонизираат, потоа консонантите меѓу себе, а на крај вокалите со консонантите.

57. Леонтиќ, Марија. (2012). Турцизмите како јазична и културна нишка при превод на литературни текстови од турски на македонски јазик. *Меѓународна научна конференција на тема „Јазични и културни проникнувања низ преведувањето и толкувањето“, во организација на Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје, 27.9.2012, Скопје.*

Евалуација на трудот: Многу преведувачи при превод на литературни текстови од странски јазик на македонски јазик се соочуваат со проблемот безеквивалентна лексика како резултат на одредени историски услови и културолошки фактори. Преведувачот од турски на македонски јазик има среќа, бидејќи благодарение на турцизмите кои се создале како резултат на јазичните и културните проникнувања меѓу турскиот и македонскиот јазик и турската и македонската култура, главно се соочува со еквивалентна лексика, а многу малку бара решенија за безеквивалентната лексика. Тоа од една страна го олеснува преводот на лексички план и го прави автентичен, но од друга страна претставува мост кој ги поврзува турскиот и македонскиот јазик и турската и македонската култура.

58. Леонтиќ, Марија. (2013). Модел на превод сконцентриран на преведувачот. *Меѓународна конференција за применета лингвистика: Практиката во јазикот, јазикот во практиката, во организација на ФОН - Скопје, 7.6.2013, Скопје.*

Евалуација на трудот: Моделот на превод сконцентриран на преведувачот му наметнува активна улога на преведувачот пред да почне да преведува и во текот на преведувањето. За да може да ги задоволи критериумите на јазикот и културата на изворниот текст и јазикот цел и неговата култура, должен е преку вешта примена на соодветни стратегии да воспостави невидлива рамнотежа меѓу нив, за тие преведеното дело да го направат специфично и привлечно за читателската публика. Преведувачот е должен да биде свесен дека со специфичен и привлечен превод за читателската публика гради мостови помеѓу различни јазици и култури кои позитивно ќе влијаат на запознавањето, зближувањето, соработката и размената на културен план кои ќе влијаат на надминување на предрасудите и распространување на космополитската атмосфера во општеството.

59. Леонтиќ, Марија. (2013). Турцизмите во лексиколошките трудови на Олга Иванова. *Меѓународна научна конференција: Македонистиката меѓу традицијата и современите предизвици, во организација на Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ - Скопје, 22.11.2013, Скопје.*

Евалуација на трудот: Олга Иванова во многу свои лексиколошки трудови, директно или индиректно, ги има обработувано турцизмите како лексички слој. Поради ова, тие станаа предмет на интересирање и на специјалистите по турски јазик, кои се интересираат

за заемните влијанија на турскиот и на македонскиот јазик и за промените што се случувале при адаптацијата на турцизмите во македонскиот јазик. Лексиколошките трудови на О. Иванова се доказ дека турските лексички заемки квантитативно и квалитативно го збогатиле македонскиот јазик дека во еден дел се употребуваат денес во различни области, а еден дел останал како историски споменик на одредено време со свој начин на живот.

ХП. Трудови презентирани на домашни конгреси, конференции, симпозиуми и собири

Трудови објавени во зборник на трудови

60. Леонтиќ, Марија. (2011). Стандарднојазичната норма на македонскиот јазик и транскрипцијата на турските лични имиња. *Зборник на трудови од научниот собир „Стандарднојазичната норма и македонскиот јазик - Јазикот и идентитетот“ одржан на 15 април 2010 при Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“* – Скопје; 121-132; ISBN 978-608-220-014-9

Евалуација на трудот: Во „Правопис на македонскиот литературен јазик“ авторите посветиле големо внимание на транскрипцијата на турските имиња во македонскиот јазик. Авторката на овој труд ги анализира добрите страни на понудените правила, но иста така тргнувајќи од проблемите со кои се соочуваме во практиката нуди и нови поприфатливи решенија за турските вокали ı, ö, ü и турскиот консонант ğ што би можеле да се разгледаат при подготвувањето на новиот правопис.

61. Леонтиќ, Марија. (2012). Придонесот на Оливера Јашар-Настева во збогатувањето, стабилизацијата и стандардизацијата на турските лексички елементи во македонскиот јазик. *Зборник на трудови од научниот собир под наслов „Придонесот на македонските лингвисти во стабилизацијата и во стандардизацијата на јазичната норма на македонскиот јазик“, во Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“, 11-12 мај 2011, Скопје, 77-86; ISBN 978-608-220-018-7, УДК 811.512.161:811.163.3'373.45*

Евалуација на трудот: Оливера Јашар-Настева е еден од ретките лингвисти што имаат трудови во областа на македонскиот и на турскиот јазик. Но нејзините најважни трудови се за турските лексички заемки кои квантитативно и квалитативно го збогатиле македонскиот јазик и кои во голем дел се употребуваат денес во различни области. Оливера Јашар-Настева во текот на целиот свој живот ги проучуваше турските лексички заемки во нестандардната и во стандардната лексика и го збогатуваше македонскиот јазик со нив. Меѓутоа, нејзината работа влијаеше и на стабилизацијата и на стандардизацијата на турските лексички заемки во македонскиот јазик.

Презентирани трудови, но сè уште необјавени во зборник на трудови

62. Леонтиќ, Марија. (2011). Македонскиот јазичен корпус и местото на турските елементи во него. *Научна конференција „Науката за македонскиот јазик – состојби и перспективи“, во Македонската академија на науките и уметностите во Скопје.*

Евалуација на трудот: Во овој труд авторката која ги истражува турцизмите во македонскиот јазик повеќе од десет години обрнува внимание дека го следи нивното присуство во научните дела, речниците и сл. При ова авторката забележала дека при нивната подготовка во последниве години ретко се консултирани турколози, а тоа резултира со бројни грешки. Доколку се работеше за некој јазик кој оставил незабележителни траги во македонскиот јазик или пак да немаше Група за турски јазик и книжевност на нашите универзитети, ова ќе беше разбирливо. Но во Македонија има групи за турски јазик и книжевност и компетентни турколози коишто можат да помогнат да се надминат тие грешки. Авторката на овој труд истакнува дека голем дел од овие дела со грешки во однос на турцизмите се користат за ексцерпција или извор, и на овој начин грешките продолжуваат да се провлекуваат и во новообјавените трудови.

ХП. Презентации на книги

63. Леонтиќ, Марија. (2011). *Али Акбаш, неговите песни и пораки.* Презентација на книгата „Птичја софра“ на Али Акбаш во превод на Марија Леонтиќ во ОУ „Тефејуз“ - Скопје во рамките на проектот на училиштето „Негување на етничка толеранција,

разбирање и соживот меѓу турскиот и македонскиот народ“. 17.5.2011 г.

Евалуација на презентацијата: Оваа презентација се одржала пред учениците од ОУ „Тефејуз“ и „Коле Неделковски“ и нивните наставници. Во презентацијата се анализирани поезијата на Али Акбаш и неговите пораки.

64. Леонтиќ, Марија (2011). Ali Akbaş'ı Şiir Yoluyla ve Şahsen Tanıttım. Презентација на книгата „Птичја софра“ на Али Акбаш во превод на Марија Леонтиќ во ОУ „Тефејуз“ - Скопје во организација на Турскиот културен центар „Јунус Емре“ - Скопје. 25.5.2011 г.

Евалуација на презентацијата: Оваа презентација е одржана пред учениците од ОУ „Тефејуз“, нивните наставници и надворешни гости во присуство на поетот Али Акбаш. Во презентацијата е изложен односот поет-препевач и личното искуство на препевачот да се запознае поетот Али Акбаш прво преку неговите песни, а по препеаните песни лично.

65. Леонтиќ, Марија (2011). Ali Akbaş'ın Şiirlerini Makedoncaya Çevirmem. Презентација на книгата „Птичја софра“ на Али Акбаш во превод на Марија Леонтиќ во галеријата „Остен“ - Скопје во организација на Турскиот културен центар „Јунус Емре“ - Скопје. 25. 5. 2011 г.

Евалуација на презентацијата: Оваа презентација била од јавен карактер за сите љубители на поезијата на турскиот поет Али Акбаш. Во презентацијата се изложил процесот на препевање на песните на Али Акбаш на македонски јазик.

Презентациите со реден број 63, 64 и 65 не се земени предвид при бодирање на активностите.

XIV. Учество во проекти

66. TEMPUS Project: Macedonian as a Foreign Language Curriculum Upgrading – ТЕМПУС ПРОЕКТ Надградување на студиските програми по македонски јазик како странски - 158638-TEMPUS-1-2009-1МК-TEMPUS-JPCR – реализиран проект.

Евалуација на проектот: Во овој проект биле вклучени Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Лубљанскиот универзитет, Јагелонскиот универзитет, Бердфорширскиот универзитет, Универзитетот „Св. Климент Охридски“, Универзитетот „Американ колеџ“ и Универзитетот „Гоце Делчев“. Раководител на Проектот за УГД-Штип била проф. д-р Виолета Димова, координатор м-р Наташа Сарафова, а реализатори на програмата: проф. д-р Виолета Николовска, доц. д-р Марија Леонтиќ и м-р Марија Соколова. Целта на проектот била да се направи реформа на студиските програми за изучување јазици како национален приоритет, посебно македонскиот јазик како странски јазик. Од Универзитетот „Гоце Делчев“, Марија Леонтиќ и Виолета Николовска биле ангажирани за осовременување на студиските програми за изучување македонски јазик како странски јазик според стандардите на Заедничката европска референтна рамка за јазиците поставена од Советот на Европа. Виолета Николовска и Марија Леонтиќ ги подготвиле студиските програми за изучување македонски јазик како странски јазик, Виолета Димова ги ревидирала, а потоа истите почнале да се применуваат во наставата за македонски јазик за странци на УГД. Според овие стандарди Марија Леонтиќ и Виолета Николовска во учебната 2010-2011 година биле ангажирани за предавање македонски јазик кај странските студенти од Р. Турција.

67. TEDA Projesi: Türk Kültür, Sanat ve Edebiyatının Dışa Açılma Projesi – ТЕДА проект: Проект на Министерството за култура и туризам на Република Турција за популаризација на турската култура, уметност и литература во странство - реализиран проект.

Евалуација на проектот: Во овој проект биле вклучени Јалвач Урал (како еден од најдобрите детски писатели во Р. Турција), Марија Леонтиќ како преведувач, Оливера Корвезирска како лектор, Наташа Костовска како илустратор (од Р. Македонија), издавачката куќа МАРСИК од Р. Турција која дала дозвола за преведување и објавување на книгите на Јалвач Урал во Македонија и издавачката куќа АУТОПРИНТ од Р. Македонија како реализатор на проектот. Целта на проектот била да се презентира и популаризира турската детска книжевност во Македонија. Проектот се реализирал со објавување на двојазичните детски книги (турско-македонски): “Kulağımdaki Küçük Çan 1 – Малото свонче во моето уво” и “Akıllı Minik ile Obur – Умната Миничка и Лакомко” од Јалвач Урал кој е автор на сто детски книги.

3. Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Евалуацијата на стручно-апликативните трудови на д-р Марија Леонтиќ е дадена под точка 2.1. за да се има компактна прегледност на сите трудови на кандидатката.

Кандидатката е една од основоположниците на Групата за турски јазик и книжевност на Филолошки факултет при УГД. Имено, по изборот за доцент, д-р Марија Леонтиќ со својот колега д-р Махмут Челик од Групата за турски јазик и книжевност се концентрира на подготвување студиски програми и предметни програми за прв и втор циклус според критериумите на Филолошки факултет при УГД, во консултација со професорите Халил Ачикѓоз (за турскиот јазик) и Џемал Аксу (за турската книжевност) од Истанбулскиот универзитет од Република Турција.

Паралелно со ова, д-р Марија Леонтиќ со колегата д-р Махмут Челик се обраќаа до бројни институции за донација на турски книги бидејќи Универзитетската библиотека на УГД немала ниту една книга на турски јазик. Како резултат на овој напор денес Универзитетската библиотека брои околу 4.000 книги на турски јазик што се подарени од Турската амбасада во Р. Македонија, Турскиот културен центар „Јунус Емре“ од Скопје, „Гази универзитетот“ од Анкара, од бројни писатели, преведувачи, професори и новинари од Турција и од Македонија.

Треба да се потенцира дека д-р Марија Леонтиќ се залага за збогатување на Универзитетската библиотека и со книги од македонски автори и со преведени книги од турски на македонски јазик кои се потребни за преведувачката насока на Групата за турски јазик и книжевност. Повторно благодарение на донациите од соработниците и пријателите на кандидатката д-р Марија Леонтиќ, Универзитетската библиотека е збогатена со бројни изданија од Македонија.

Исто така, д-р Марија Леонтиќ со колегата д-р Махмут Челик се обраќале до разновидни институции за да студентите од Групата за турски јазик и книжевност студираат со лектори од Р. Турција. Како резултат на овие заложувања, во учебната 2010-2011 студентите имаа можност да работат со лектор од Р. Турција. Во меѓувреме, д-р Марија Леонтиќ како раководител на Групата за турски јазик и книжевност ја подготвила апликацијата за Проектот „Туркологија“ од Република Турција, а по разгледување на апликацијата меѓу раководителите на Проектот „Туркологија“ и Ректорот Саша Митрев се потпишал Договор за соработка на пет години, со можност за продолжување. Благодарение на овој Договор, од учебната 2011-2012 год. студентите од Групата за турски јазик и книжевност редовно студираат со лектор од Р. Турција.

Д-р Марија Леонтиќ во текот на својата наставно-образовна дејност постојано се соочува со недостаток на основна и дополнителна литература за настава во групи кои ја сочинуваат студенти кои имаат различен степен на познавање на турскиот јазик и кои немаат претходно познавање на турскиот јазик, за техники на превод од турски на македонски и од македонски на турски и за контрастивна анализа на турскиот и на македонскиот јазик. Поради ова, д-р Марија Леонтиќ во периодот од 2009 до 2014 година, научноистражувачката работа ја насочува кон трудови и резултати кои ќе потполнат неиспитувани полиња од нејзината област, а издавачката дејност ја сконцентрира кон лексиколошките трудови и кон турско-македонските и македонско-турските преводи кои се неопходни како основна или дополнителна литература во Р. Македонија. Д-р Марија Леонтиќ се труди најголемиот дел од објавените научни и стручни трудови, книги и преводи на книги да можат да се користат во наставата. Во последните десет години д-р Марија Леонтиќ се труди да ја промовира користа на двојазичните книги (турско-македонски, македонско-турски) во групи со различен степен на познавање на турскиот и на македонскиот јазик и во преведувачките насоки.

Д-р Марија Леонтиќ се труди своите научни и стручни трудови да не ги објавува само во меѓународните списанија во странство кои носат голем број поени, туку и во домашните списанија кои имаат голема традиција и чиј опстанок зависи пред сè од трудовите на научните работници во Македонија и кои се многу подостапни за научните работници, наставници и студенти во Македонија.

Кандидатката, исто така, се труди да не учествува само на меѓународни конгреси, конференции и симпозиуми кои носат голем број поени, туку и на домашни собири и

симпозиуми кои немаат меѓународен карактер, но кои имаат голема традиција, многу се важни за Македонија, а чиј опстанок зависи пред сè од учеството на научните работници во Македонија. На овие собири и симпозиуми кои немаат меѓународен карактер и кои често имаат финансиски тешкотии и со задоцнување ги објавуваат трудовите во зборници или свои списанија или воопшто не ги објавуваат, многу отворено се зборува за состојбата на науката во Македонија, се бараат стратегии, се разменуваат искуства меѓу колеги кои ги делат истите или слични услови на работа и се доаѓа до многу пореални сознанија и решенија.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на сето погоре изнесено, Рецензентската комисија со огромно задоволство констатира дека кандидатката д-р Марија Леонтиќ од нејзиниот избор во доцент сè досега е профилирана во извонреден професионалец, наставник и научник, и дека ја оправдала довербата која ѝ била дадена на претходниот избор. Таа е одличен наставник, научен работник, турколог, преведувач, која има голем придонес во развојот на македонската туркологија и преведувачка наука. Нејзината улога во заживувањето, одржувањето и развојот на Групата за турски јазик и книжевност на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип е неспорно многу голема.

Д-р Марија Леонтиќ е ценета не само во нашата држава, туку и во Република Турција, како и пошироко на Балканот и другите земји.

За нејзиниот квалитет зборуваат големиот број трудови објавени во домашни и странски публикации, како и нејзините усни презентации, исто, во земјава и во странство.

Д-р Марија Леонтиќ во целост и доследно ги исполнува сите критериуми на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип за избор во звањето вонреден професор. Поради сето ова, Рецензентската комисија со особено задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да го усвои овој извештај и д-р Марија Леонтиќ да ја избере за наставник во наставно-научно звање вонреден професор за наставно-научната област туркологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Октај Ахмед, вонреден професор на Филолошки факултет „Блаже Конески“ при УКИМ во Скопје – претседател, с.р.

Проф. д-р Назим Ибрахим, вонреден професор на Филолошки факултет „Блаже Конески“ при УКИМ во Скопје - член, с.р.

Проф. д-р Јованка Денкова, вонреден професор на Филолошки факултет при УГД во Штип – член, с.р.

**ПРИЛОГ 1 - ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО
ЗВАЊЕ**

Табела за вреднување на активностите на д-р Марија Леонтиќ во реизборниот период по септември 2009 до јуни 2014 година, според критериумите дадени во Правилник за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип

Вид на активност	Поени				Вкупно
	Во земјава		Во странство		
	број	поени	број	поени	
Наставно-образовна дејност (НО)					
1. Превод на учебник (книга) Труд бр. 8, 9, 10, 11, 12, 13	4	10			40
2. Позитивно рецензирана скрипта од предавања, збирка задачи или практикум Труд бр. 1, 2	2	8			16
3. Ментор на одбранета дипломска работа 4.1. Одлука бр. 2403-15812 од 12.11.2013 г. 4.2. Одлука бр. 2403-5111 од 5.2.2014 г.	2	1			2
4. Член на комисија за одбрана на дипломска работа 5.1. Одлука бр. 2403-13411 од 1.10.2013 г. 5.2. Одлука бр. 2403-18213 од 20.12.2013 г. 5.3. Одлука бр. 2403-18211 од 20.12.2013 г.	3	0,2			0,6
5. Предавања (неделен просечен фонд на часови во двата семестра во изборниот период на прв циклус на студии)	(8+8+8+8)= 40 X 1= 40				40
6. Вежби (неделен просечен фонд на часови во двата семестри во изборниот период на прв циклус студии)	(8+14+3+0+0)= 25 X 0,5 = 12,5				12,5
7. Статија во наставно-образовно списание Труд бр. 26	1	4			4
Вкупно НО	115,1				
Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности (НИ+СУ)					
	Во земјава		Во странство		Вкупно
	број	поени	број	поени	
1. Монографија или научна книга Труд бр. 6	1	10			10
2. Дел од монографија или научна книга Труд бр. 7			1	10	10
3. Труд со оригинални научни резултати, објавени во научно меѓународно списание опфатено во (СЦИ/ЦА/останати) Труд бр. 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22	3	3	6	3	27
4. Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови на научен собир во земјава Труд бр. 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 23, 25, 27, 28, 30, 31, 35, 36, 60, 61	19	1			19
5. Одржано предавање по покана на научна институција во земјава Труд. бр. 41	1	2			2

6. Одржано предавање по покана на научна институција во странство Труд. бр. 42			1	3	3
7. Учество на научен собир со реферат (усно) во земјава Труд. бр. 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 62	18	1,5			27
8. Учество на научен собир со реферат (усно) во странство Труд. бр. 56			1	2	2
Вкупно НИ	100				
Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност (САОР)	Поени				
	Во земјава		Во странство		Вкупно
	број	поени	број	поени	
1. Книга Труд бр. 3, 4	2	10			20
2. Речник Труд бр. 5	1	4			4
3. Труд во стручно (научно-популарно) списание Труд бр. 24, 32, 33, 34	4	2			8
4. Труд објавен во зборник на трудови на стручен собир во земјава Труд бр. 52	1	2			2
5. Учество на стручен собир со реферат (усно) Труд бр. 24, 32, 33, 34, 52	5	0,5			2,5
6. Учесник во научен проект во земјава Труд. Бр. 66, 67	2	5			10

<p>7. Член на факултетски орган, комисија –</p> <p>7.1. Член на Наставно-научен совет на Филолошки факултет при УГД (Одлука бр. 2402-90/10 од 7.7.2010)</p> <p>7.2. Член во Комисија за измени и дополнувања на студиските програми на Филолошки факултет при УГД</p> <p>7.3. Член во Комисија за изработка на Елаборат за студиски програми за втор циклус студии на Филолошки факултет при УГД (Одлука бр. 2402-139/12 од 16.5.2012)</p> <p>7.4. Член во Конкурсна комисија за упис на студенти на втор циклус студии на Филолошки факултет при УГД (Одлука бр. 2402-158/3 од 18.6.2012)</p> <p>7.5. Член во Комисија за проверка на постојните учебници од македонски автори кои се користат на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ (од 15.12.2011)</p> <p>7.6. Член во Комисија за изработка на Правилник за организација и работа на Центарот за странски јазици и македонски јазик за странци (Одлука бр. 2402-116/9 од 1.9.2010)</p> <p>7.7. Член во Комисија за разгледување на барања, молби и признавање на испити на студентите кои се префрлуваат од други универзитети и факултети на Филолошки факултет при УГД (Одлука бр. 2402-115/11 од 29.8.2013)</p> <p>7.8. Член во редакциски одбор на Годишен зборник на Филолошки факултет при УГД (Одлука бр. 2402-199/14 од 1.11.2012)</p>	8	2		16
Вкупно СА+ОР	62,5			
ВКУПНО ПОЕНИ (НО+НИ+САОР)	115,1 + 100 + 62,5 = 277,6			